

Fakta fra evalueringen af gymnasiereformen på de fire gymnasiale uddannelser

Gymnasiereformen, der trådte i kraft i 2017, har som mål at styrke elevernes faglighed, trivsel og overgang til videregående uddannelse. Alle fire gymnasiale uddannelser gennemgår forandringer i forbindelse med reformen. På de treårige gymnasiale uddannelser er der bl.a. oprettet et nyt grundforløb. Den toårige hf-uddannelse gennemgår nogle væsentlige forandringer, hvoraf nogle af de vigtigste er, at uddannelsen har fået en professionsrettet og praksisorienteret profil, og eleverne afslutter fag hvert semester.

Evalueringen af reformen viser, at der endnu kun er få målbare resultater, hvilket er forventeligt på så tidligt et tidspunkt i reformimplementeringen. Visse af de foreløbige tendenser kan dog være vigtige at give en særlig opmærksomhed på uddannelsesinstitutionerne og i Børne- og Undervisningsministeriet.

I dette faktaark fremgår udvalgte og foreløbige resultater fra evalueringen gennemført i 2019 for alle fire gymnasiale uddannelser. Reformen følges frem til 2021.

Udvalgte resultater

- Evalueringen fra 2019 viser, at eleverne i højere grad end året før oplever en afklaringsproces i forbindelse med grundforløbet, men at der stadig er en forholdsvis stor gruppe elever, der mangler overblik over, hvilke videregående uddannelser deres studieretning giver adgang til.
- Den sociale overgang til studieretningsklasserne er blevet bedre, men den faglige overgang er stadig svær.
- Der er en positiv udvikling ift. lærernes integration af løbende evaluering og feedback i undervisningen, men der er kun lidt fokus på de brede kompetencemål samt styrket skriftlighed.

Der er endnu kun få målbare resultater af gymnasireformen på de fire gymnasiale uddannelser

I nedenstående tabel fremgår udviklingen for de centrale reformelementer på de fire uddannelser, hvor det har været muligt at sammenligne en baselinemåling, fra før reformen trådte i kraft i 2017, med resultater fra 2019¹. Kun hvad angår lærernes integration af løbende evaluering og feedback har der været en signifikant fremgang sammenlignet med før reformen. Der har været en mindre nedgang i lærernes fokus på skriftlighed samt i professionsretning og praksisorientering på hf.

Læsevejledning:

- ↓ en signifikant negativ udvikling fra 2017 til 2019
- ↑ en signifikant positiv udvikling fra 2017 til 2019
- fravær af udvikling fra 2017 til 2019

Oversigt over udviklingstendenser i reformens første to år på de fire gymnasiale uddannelser

		2017-2019
Grundforløbet på de treårige uddannelser	Elevernes overblik over sammenhæng mellem studieretning og adgangskrav til videregående uddannelser	—
Styrket faglighed på alle fire uddannelser	Styrket faglighed (elevernes studiekompetencer)	—
	Lærernes integration af løbende evaluering og feedback i undervisningen	↑
	Lærernes fokus på skriftlighed i undervisningen	↓
	Digitalisering (anvendelse af it-værktøjer til pædagogiske formål)	—
	Fokus på udvikling af elevernes innovative kompetencer	—
	Fokus på udvikling af elevernes globale kompetencer	—
Reformelement på hf	Professionsretning og praksisorientering af undervisningen på hf	↓

¹ Der er ikke data for alle år om alle reformelementer på tværs af uddannelser, og derfor viser tabellen fx ikke udvikling af elevernes afklaring i grundforløbet m.v.

Ingen udvikling i elevernes faglige niveau og trivsel

Evalueringen viser, at der ikke er sket en udvikling i elevernes faglige niveau, ligesom der heller ikke er sket en udvikling i elevernes generelle trivsel eller faglige trivsel. Det fremgår af en sammenligning mellem de elever, som gik på første årgang i hhv. skoleåret før og skoleåret efter, reformen trådte i kraft. Elevernes trivsel var dog forholdsvis høj både før og efter reformen på tværs af de fire gymnasiale uddannelser. På hf er elevernes trivsel en smule lavere end på de treårige uddannelser. Fraværet af udvikling i elevernes faglige niveau er forventeligt på dette tidlige tidspunkt i reformimplementeringen. Evalueringen peger dog på, at skolerne i årene fremover bør have en særlig opmærksomhed på arbejdet med de brede faglige kompetencer², da de ikke i særlig høj grad er i fokus på skolerne. Der har dog været et større fokus på innovation og karrierelæring på hhx og htx end på stx gennem hele perioden.

Skriftlighed skiller sig ud som et centralt opmærksomhedspunkt. Efter reformen trådte i kraft, er der sket et fald i lærernes fokus på udvikling af elevernes skriftlige kompetencer. En gennemgående pointe i både lærer- og lederinterviews er, at selvom lærerne hver især eller i samarbejde med kolleger arbejder med skriftlighed, mangler der koordinering af indsatserne.

Grundforløbets betydning for elevernes afklaring er blandet

Eleverne oplever i højere grad en afklaringsproces i forbindelse med grundforløbet i 2019 sammenlignet med året før – både i forhold til valg af studieretning og forventninger til gymnasiet. Men evalueringen af grundforløbets betydning viser også et blandet billede. Spørgeskemaundersøgelsen peger bl.a. på, at nogle skoler ikke formår at vejlede og udfordre eleverne tilstrækkeligt i forhold til deres studieretningsvalg. I januar 2019 svarede 37 % af eleverne i 1. g, at de havde ringe overblik over, hvilke videregående uddannelser deres studieretning giver adgang til. Denne andel er uændret siden året før reformen. Tilsvarende peger flere af de interviewede elever på, at introduktionen til fagene i studieretningerne har været for overfladisk til at give dem et kvalificeret grundlag for at vælge studieretning.

Lærere og elever oplever grundforløbet som mindre kompakt end sidste år

Et hovedresultat i statusrapporten fra 2018 var, at grundforløbet var for kompakt. Siden da er de flerfaglige forløb mange steder blevet justeret og bedre tilrettelagt. De kvalitative data fra skoleåret 2018/19 viser, at eleverne ikke længere oplever grundforløbet som fagligt kompakt, ligesom arbejdsbyrden er reduceret for lærerne. Især har fælles planlægning af undervisningen været med til at reducere arbejdsmængden i grundforløbet. Desuden har mange skoler skåret betragteligt ned på de aktiviteter, som introducerer til studieretningerne, i forhold til første skoleår efter reformen trådte i kraft.

2 Evalueringen undersøger udviklingen i tre af de brede faglige kompetencer: elevernes karrierekompetencer samt innovative og globale kompetencer.

Den sociale overgang til studieretningsklasserne er blevet bedre, men den faglige overgang er stadig svær

Det er en gennemgående pointe blandt de interviewede lærere og elever, at overgangen til studieretningerne fagligt set er uhensigtsmæssig med mange gentagelser og en oplevelse af at skulle starte forfra i fagene, ligesom der er bekymring for, at eleverne fagligt set ikke får nok med sig fra grundforløbet. Til gengæld viser evalueringen, at det er lykkedes mange skoler at skabe en bedre social overgang fra grundforløb til studieretning, end i første år efter reformen trådte i kraft. Det viser sig blandt andet ved, at 10 % af eleverne i 2019 svarer, at der slet ikke blev gennemført introforløb ved start på studieretning, og at de savnede det, hvor det var 18 % i 2018.

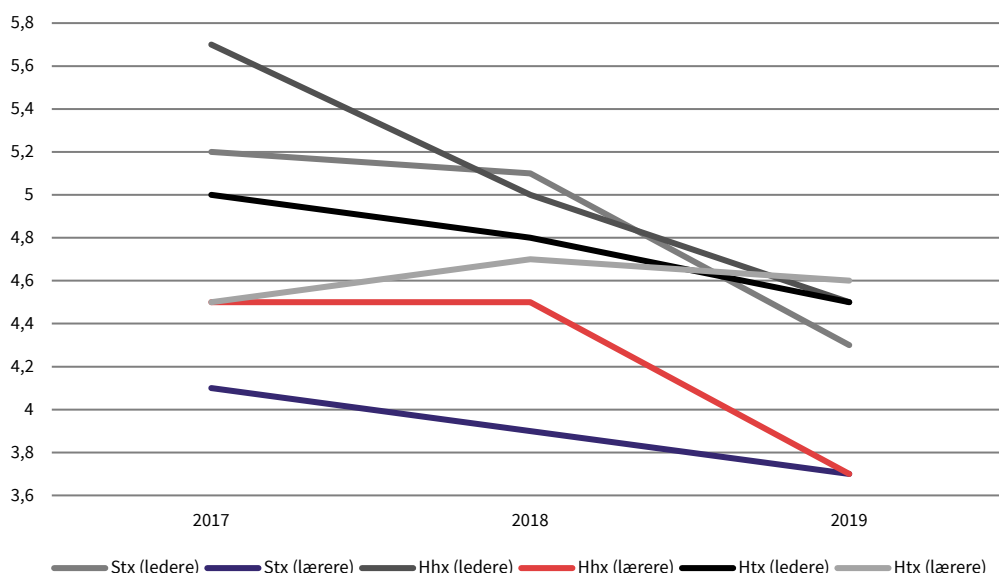
Eleverne vælger stadig studieretning ud fra faglig interesse

Elevernes valg af studieretning er drevet af de samme bevæggrunde, som før reformen trådte i kraft. Faglig interesse er vigtigst for 85 % af eleverne i 2019, mens 41% af eleverne mener, at det er vigtigst at holde muligheder åbne i forhold til valg af videregående uddannelse. Herudover peger 37 % på, at det er vigtigt, at studieretningen peger frem mod en bestemt videregående uddannelse. 90 % af eleverne på tværs af uddannelser får opfyldt deres førsteprioritet i valg af studieretning, hvilket er et mindre fald sammenlignet med før, reformen trådte i kraft, hvor det var 95 %.

Grundforløbet er det element i reformen, som ledere og lærere har de laveste forventninger til

Spørgeskemaundersøgelsen viser, at grundforløbet, både før og efter reformen trådte i kraft, er det reformelement, som ledere og lærere har de laveste forventninger til. Blandt ledere og lærere på stx og blandt lærere på hhx er forventningen til, at grundforløbet kan skabe bedre uddannelser, faldet i løbet af implementeringsperioden.

Oversigt over udviklingen i ledere og læreres forventninger til grundforløbet

Om undersøgelsen

Dette faktaark består af udvalgte resultater fra den fjerde delrapport i følgeforskningsprogrammet til gymnasireformen, som løber frem til 2021 og gennemføres i samarbejde mellem Rambøll Management Consulting (Rambøll) og Danmarks Evalueringsinstitut (EVA). Styrelsen for Undervisning og Kvalitet er rekvirent på opgaven.

Hvert år frem mod 2021 gøres status over foreløbige resultater og fremdrift i implementering af reformen samt skolernes arbejde med at implementere reformen på de fire gymnasiale uddannelser. Desuden sætter følgeforskningen hvert år fokus på et særligt tema, som i år er reformen på hf.

Datagrundlaget står beskrevet i fjerde delrapport og kan findes på www.emu.dk og www.eva.dk. Her findes også de andre publikationer fra undersøgelsen.